

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119261423
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6119261423.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej v sporovej veci žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom Špitálska 4-6, 816 43 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 681 156, zastúpeného: Martin Pavle s. r. o., so sídlom Pribinova 4, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré mesto, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: J. P. - D. Y. - N. W. P., N. S. K. K. XXX/XX, XXX XX N. L., F.: XXXXXXXX, zastúpenému Mgr. Petrom Hargašom, advokátom, so sídlom Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 42258413, o zaplatenie 26.240,81 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5Cb/9/2019-1112 zo dňa 9.11.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie okrem výroku, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 26.240,81 eur spolu s 9,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 26.240,81 eur od 29.11.2016 do zaplatenia, paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že strany sporu dňa 3.6.2010 uzatvorili zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Žalobca poskytol žalovanému zálohové platby vo výške 50.749,54 eur a 45.850,88 eur, spolu 96.600,42 eur. Žalobca listom zo dňa 13.2.2015 vyzval žalovaného na vrátenie časti finančných prostriedkov z dôvodu ich neoprávneného vyplatenia na základe vykonaných administratívnych kontrol. Žalovaný finančné prostriedky nevrátil. Žalovaný v prvotných vyjadreniach namietal hlavne to, že žalobca presne nešpecifikoval, ktoré položky zo Žiadosti o platbu sú neoprávnené, v akom rozsahu a prečo. Domáhal sa, aby žalobca presne špecifikoval, ktoré výdavky uznal a ktoré neuznal, aby sa mohol vyjadriť k oprávnenosti výdavkov. Žalobca podaním zo dňa 12.4.2021 podrobne špecifikoval svoj nárok, t.j. výdavky, ktoré boli žalovaným predložené v jednotlivých žiadostiach o platbu na zúčtovanie zálohových platieb a vo vzťahu ku ktorým žalobca konštatoval nespĺnenie podmienok oprávnenosti výdavkov podľa Zmluvy o NFP. Žalobca presným, podrobným a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil krátenie neoprávnených výdavkov a predostrel výpočet a výšku neoprávnených výdavkov podľa jednotlivých položiek, každú zdôvodnil samostatne. Žalovaný prehlásil, že nenamieta rozsah vykonaných prác a školení podľa zistení žalobcu, t.j. súhlasil s oprávnenými výdavkami iba v rozsahu v akom zistil ich realizáciu žalobca, ale namietal, že žalobca neoprávnene znížil vopred dohodnutú cenu jednotlivých prác a aktivít projektu. Tvrdil, že žalobca svojvoľne obmedzil výšku oprávnených výdavkov na nepriame výdavky eur za hodinu práce s odvolaním sa na Usmernenie RO č. N3/2007 v aktualizácii

č. 10, resp. alebo aktualizácii č. 14, pričom mal za to, že tieto sa na tento zmluvný vzťah nevzťahujú. Žalobca tak konal v rozpore so svojím rozhodnutím o schválení žiadosti o NFP a tiež so Zmluvou o NFP, pretože v schválenej žiadosti o NFP a v Zmluve o NFP sa zaviazal uznať oprávnené výdavky v tam uvedených sumách (za hodinu resp. osobo/hodinu) a pri posudzovaní žiadosti o platbu sa svojvoľne rozhodol uznať oprávnené výdavky v nižších sumách. Keďže žalovaný nerozporoval rozsah krátenia neoprávnených výdavkov (napr. uplatnenie väčšieho počtu osobohodín ako bolo vykonané), súd v tomto smere považoval tvrdenia žalobcu za nesporné. Spornou tak ostala len otázka, či pri posudzovaní oprávnenosti jednotlivých výdavkov bolo potrebné vychádzať z usmernenia N3/2007 v znení aktuálnom k dátumu vyhlásenia výzvy resp. k dátumu podpisu zmluvy, alebo v znení platnom a účinnom v zmysle neskorších aktualizácií.

3. V danom prípade došlo k uzavretiu zmluvy podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ako inomínatnej zmluvy, ktorej charakteristickým znakom je, že nie je upravená ako typ zmluvy, pričom musí byť dostatočne určitý predmet záväzkov strán. Nie je vylúčené dohodnúť si odkaz na existujúce prílohy, doplnky, usmernenia, všeobecné podmienky, ktoré sa stávajú súčasťou zmluvy jej uzavretím, nie je vylúčené ani dohodnúť aj aktualizácie v priebehu zmluvného vzťahu. Žalovaný s takto nastavenými zmluvnými podmienkami súhlasil. Žalovaný namietal použitie Usmernenia RO č. N3/2007 (Metodické usmernenie k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007 - 2013) v zmysle neskorších aktualizácií. Tvrdil, že na zmluvný vzťah by sa malo aplikovať výlučne Usmernenie N3/2007 v znení aktualizácie č. 3, t.j. v aktuálnom platnom znení k dátumu vyhlásenia výzvy, čo žalovaný odôvodňoval bodom 1.1.2.6 Programového manuálu, v ktorom sa uvádza, že podrobnejšie ustanovenia o oprávnených a neoprávnených výdavkoch sú stanovené metodickým usmernením (RO č. N3/2007) v aktuálnom platnom znení k dátumu vyhlásenia výzvy. Preto mal za to, že nie je možné na tento zmluvný vzťah aplikovať usmernenia RO č. N3/2007 v zmysle neskorších aktualizácií. Túto argumentáciu žalovaného vyhodnotil prvoinštančný súd ako nedôvodnú s poukazom na to, že text uvedený v bode 5.32 zmluvy - „v zmysle neskorších aktualizácií“, treba vykladať ako aktualizáciu usmernenia N3/2007 platnú a účinnú v čase, v ktorom prebieha kontrola jednotlivých výdavkov na základe žiadosti o platbu. Ak by zmluvné strany chceli, aby sa použila len aktualizácia usmernenia N3/2007 platná a účinná v čase uzatvorenia zmluvy o NFP, tak by si v zmluve dohodli konkrétne číslo aktualizácie, a nebolo by tam uvedené znenie „v zmysle neskorších aktualizácií“. Požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho znenia Usmernenia N3/2007 bola založená dohodou zmluvných strán v čl. 5, bod 5.3 zmluvy, kde si strany dohodli, že v prípade každej zmeny právnej úpravy a dokumentov, na ktoré zmluva odkazuje platí, že právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa spravujú ich účinným znením, vznik právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa však posudzujú podľa doterajšieho znenia, ak nebude ustanovené inak. Obsah zmluvy o NFP, vyplývajúci z článku 5, bod 5.3., vzhľadom na jeho jednoznačnosť, nedáva priestor pre aplikáciu výkladových pravidiel prejavu vôle podľa § 266 vrátane 266 ods. 4 Obchodného zákonníka. Toto zmluvné dojednanie upravuje na základe zmluvnej vôle zmluvných strán základ k tomu, aby sa súčasťou zmluvy o NFP stali i aktualizácie označených dokumentov, a teda i usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 9, 10 a 14. Pokiaľ sa mal naplňovať účel predmetnej zmluvy spočívajúci okrem iného i v dodržiavaní požiadavky hospodárneho a efektívneho vynakladania prostriedkov príspevku v danom čase, bolo žiadúce, aby oprávnenosť výdavkov, na ktoré žalovaný prostriedky príspevku v danom čase použil, preukazoval podľa aktuálnej zmluvnej úpravy reflektujúcej vývoj na trhu vrátane vývoja cien v priebehu trvania zmluvného vzťahu. Potom sa nemôže jednať o jednostrannú zmenu obsahu zmluvy učenú len na základe prejavenej vôle jednej zmluvnej strany - žalobcu. Naopak, požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho usmernenia je založená dohodou zmluvných strán, čo jednoznačne z obsahu článku 5, bod 5.32. zmluvy vyplýva. S vedomím o takomto obsahu zmluvy strany do zmluvného vzťahu vstupovali. K argumentácii žalovaného, že pri posudzovaní oprávnenosti jednotlivých výdavkov bolo potrebné vychádzať len z usmernenia N3/2007 v čase vyhlásenia výzvy, čo odôvodňoval bodom 1.1.2.6 Programového manuálu, prvoinštančný súd poukázal na celé znenie tohto bodu, najmä na druhú a tretiu vetu tohto ustanovenia, v ktorom sa výslovne uvádza aj to, že „pre zohľadnenie špecifik dosiahnutia cieľov výzvy resp. konkrétneho národného/pilotného projektu, môže RO/SORO oprávnenosť výdavkov upraviť (napr. obmedziť, stanoviť limity výdavkov, bližšie špecifikovať). V žiadnom prípade však nie je možné oprávnenosť výdavkov rozšíriť nad rámec tohto usmernenia“. Aj toto ustanovenie Programového manuálu umožňuje riadiacemu orgánu upraviť oprávnenosť výdavkov, pokiaľ ide o obmedzenie, stanovenie limitov a bližšie špecifikovanie. Týmto ustanovením je riadiaci orgán limitový len pokiaľ ide o rozšírenie oprávnenosti výdavkov. Pre zmluvné strany je v prvom rade záväzné ustanovenie

bodou 5.3 zmluvy o NFP, v ktorom si zmluvné strany dohodli, že v prípade každej zmeny právnej úpravy a dokumentov, na ktoré zmluva odkazuje, platí, že právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa spravujú ich účinným znením, teda že zmluvné strany sú viazané aj neskoršími aktualizáciami usmernenia N3/2007, teda nielen tou, ktorá bola platná v čase uzatvorenia zmluvy. Neprijateľná je aj domnienka žalovaného, že každá aktualizácia usmernenia N3/2007 by musela byť schválená zmluvnými stranami. Na jednej strane aktualizácia nie je dvojstranný právny úkon a vydáva sa za účelom aktualizácie cien resp. doplnenia výdavkov, na strane druhej, podmienenie jej účinnosti súhlasom prijímateľa platby by zhoršilo resp. zneistilo efektívnu kontrolu v danom procese. Už zo samotného názvu zmluvy o NFP a preambuly je zrejmé, že nejde o typickú obchodnú zmluvu. Predmetná zmluva má povahu súkromnoprávnej zmluvy s verejnoprávnymi prvkami. Ide o obchodnoprávnu zmluvu, keďže sporové strany dojednali predmet svojich záväzkov dostatočne určito (záväzok poskytnúť nenávratný finančný príspevok v súlade so zmluvnými podmienkami a záväzok prijímateľa prijať finančné prostriedky a realizovať projekt) a na aplikácii Obchodného zákonníka sa písomne dohodli. Vzhľadom na odkaz na predpisy verejného práva a záväzok tieto predpisy rešpektovať, má zmluva aj povahu verejnoprávnu. Práve s poukazom na verejnoprávny charakter musí žalovaný zniesť zvýšené povinnosti na režim nakladania s finančnými prostriedkami. Vo viacerých ustanoveniach zmluvy je zakotvené, že ide o finančné prostriedky vyplatené zo zdrojov EÚ a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, s čím je spojená zvýšená kontrola, ako aj zvýšená zodpovednosť za porušenie dohodnutých zmluvných podmienok oproti štandardným obchodným zmluvám.

4. Žalobca postupoval v súlade s bodom 5.32 zmluvy o NFP, keď vykonal kontrolu žalovaným predložených ŽoP podľa Usmernenia N3/2007, aktualizácie 9, 10 a 14, a keďže žalovaným uplatnené výdavky neboli v súlade s Usmernením N3/2007 platným a účinným v danom čase, bol žalobca oprávnený resp. povinný posúdiť tieto výdavky ako neoprávnené a žiadať vrátenie poskytnutej zálohy. Žalobca presne špecifikoval, ktoré z výdavkov považoval za neoprávnené, v akom rozsahu a z akého dôvodu, pričom žalovaný rozsah krátenia neoprávnených výdavkov nerozporoval. Žalobca preukázal, že pri posudzovaní oprávnenosti výdavkov žalovaného postupoval v zmysle zmluvných dojednaní. Preto žalobe o zaplatenie sumy 26.240,81 eur vyhovel.

5. Úrok z omeškania bol priznaný v zmysle § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka. Vznik omeškania žalovaného súd ustálil uplynutím lehoty podľa výzvy žalobcu na plnenie vyplývajúcej z jeho listu z 9.11.2016 odo dňa nasledujúceho po splatnosti dlžnej sumy (po uplynutí 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy), t.j. odo dňa 29.11.2016, keďže výzva bola doručená žalovanému dňa 18.11.2016. Pri takto ustálenom vzniku omeškania žalovaného žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

6. Výrok o paušálnej náhrade nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vyplýva z ustanovenia § 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP s konštatovaním, že úspech žalovaného bol len v nepatrnej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky.

8. Proti rozsudku voči výroku I. o uložení povinnosti žalovanému plniť žalobcovi a výroku III. o náhrade trov konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne, aby rozsudok v tejto časti zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania.

9. Odvolanie podal z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) CSP), súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

10. Namietal, že Usmernenie RO č. N3/2007 nemôže nadobudnúť platnosť a ani účinnosť a v zmysle Zmluvy o NFP nebol dohodnutý spôsob zmeny obsahu Usmernenia RO č. N3/2007 a ani spôsob jeho zverejnenia a nadobúdania platnosti alebo účinnosti. Žiadne zákonné a ani zmluvné oprávnenie

nesplnomocňuje žalobcu na vydávanie nových Usmernení RO č. N3/2007. Súd nevysvetlil, ako môže jednostranná aktualizácia Usmernenia RO č. N3/2007 bez súhlasu druhej zmluvnej strany nahradiť pôvodné znenie a kde v zmluve bolo dohodnuté, čo sa môže aktualizáciou meniť a akým spôsobom sa môže meniť konkrétna výška limitov. Súd vôbec neposúdil znenie bodu 5.32 Zmluvy o NFP s ohľadom na § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka.

11. Samotná Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov zo dňa 13.2.2015 nemôže byť predpokladom pre priznanie nároku, tým môže byť iba určenie konkrétneho dôvodu (úkonu žalovaného), ktorý zakladá právo žalobcu zaslať žiadosť podľa čl. 10 ods. 6 VZP. Takýto dôvod súd vôbec nepopísal a ani nevyhodnotil to, či je v súlade so Zmluvou o NFP, a či takýto dôvod je reálne spôsobilý na uplatnenie si nároku voči žalovanému. Ak chcel žalobca uplatniť postup podľa článku 10 bodu 6 VZP, tak mal presne definovať dôvod vrátenia NFP v zmysle čl. 10 ods. 1 VZP, čo sa nestalo a teda jeho výzva je neúčinná, nárok na vrátenie finančných prostriedkov mu z tohto dôvodu ani vzniknúť nemohol a jeho nárok je v tomto smere premlčaný alebo uplatnený v rozpore so Zmluvou o NFP.

12. V rozsudku úplne absentuje zmienka o Metodickom pokyne CKO č. 13 zo dňa 30.9.2011 a to napriek tomu, že ide o dôležitý dokument, ktorý stanovuje pravidlá pre riadiace orgány k otázke overovania hospodárnosti a efektívnosti výdavkov. Tento dokument vznikol ešte skôr ako vznikli aktualizácie Usmernenia RO č. N3/2007, ktoré chce žalobca aplikovať na zmluvný vzťah, a ešte skôr ako prišlo k vyhotoveniu Záznamov z administratívnych kontrol. Žalobca v rámci procesu posudzovania Žiadostí o platbu sa neadekvátnym spôsobom odklonil od záväzného postupu definovaného Centrálnym koordinačným orgánom, ktorého kompetencie sú priamo upravené v § 6 zákona č. 528/2008 Z.z.. Žalobca aplikoval finančné limity v prípade žalovaného, ktoré ani neexistovali v čase vyhlásenia Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP a ani v čase podpisu Zmluvy o NFP. Žalobca mohol a mal aplikovať finančné limity v rámci odborného hodnotenia (ešte pred podpisom) zmluvy o NFP a mal na základe nich znížiť oprávnené výdavky v rámci rozpočtu. Žalobca však túto možnosť nevyužil, pretože usmernenie v rámci výzvy nestanovovalo limity a limity si žalobca svojvoľne určil až počas plnenia zmluvného vzťahu. Žalobca schválil rozpočet a oprávnené výdavky v rozsahu v akom je to uvedené v Zmluve o NFP, čím nepochybne vyjadril svoju vôľu zaplatiť za výdavky projektu sumu uvedenú v rozpočte.

13. Usmernenie RO č. N3/2007 v konkrétnom znení je súčasťou prílohy Zmluvy o NFP, v aktualizácii č. 3. Bod 5.32 Zmluvy o NFP odkazuje na konkrétne Usmernenie RO č. N3/2007, ktoré tu existovalo v čase výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, a teda konkrétne Usmernenie RO č. N3/2007 nie je možné meniť v priebehu času a už vôbec nie potom, ako je podpísaná Zmluva o NFP. Navyše zmluva neobsahuje spôsob zmeny Usmernenia RO č. N3/2007, respektíve jeho obsahu. Súd odmietol posúdiť precizovanie bodu 5.32 Zmluvy o NFP cez Programový manuál, ktorý vypracoval samotný žalobca. Išlo o verejný prísľub žalobcu, že bod 5.32 Zmluvy o NFP bude vykladať v súlade s uvedeným znením Programového manuálu a navyše je jediným logickým výkladom znenia bodu 5.32 Zmluvy o NFP, konkrétne dovetku „v znení neskorších aktualizácií“. Na zmluvný vzťah bolo možné aplikovať Usmernenie RO č. N3/2007 len v takej aktualizácii, ktorá v súlade s Metodickým pokynom CKO č. 13 tu existovala v čase vyhlásenia výzvy na predkladanie žiadostí o NFP. Žalobca bol povinný preukázať, že ním stanovené výdavky sú stanovené objektívne a v súlade so Zmluvou o NFP, čo však neurobil, a súd nebol oprávnený limity stanovené v Usmernení RO č. N3/2007 v aktualizácii inej ako č. 3 zobrať ako smerodajné. Navyše žiadne ustanovenie Zmluvy o NFP nestanovuje spôsob zmeny Usmernenia RO č. N3/2007, a teda tu ani nebol najmenší predpoklad, že by mohlo prísť k stanoveniu limitov. Preto tu nemôže byť žiadna pochybnosť o dohode o cene, a tá nemôže byť ako základná zložka záväzkového vzťahu zmenená jednostranne, pričom žalovaný nedal súhlas na stanovenie dodatočných limitov pri podpise Zmluvy o NFP.

14. Usmernenie RO č. N3/2007 nie je všeobecne záväzný právny predpis a teda sa nemôže meniť bez súhlasu zmluvnej strany a nemôže sa ani prirovnávať k zákonu alebo vyhláške, ide iba o formu všeobecných zmluvných podmienok. Prostredníctvom všeobecných zmluvných podmienok nie je možné meniť bez súhlasu zmluvnej strany podstatné náležitosti zmluvného vzťahu. Podstatnou náležitosťou zmluvného vzťahu je aj dohoda o cene ako základný prvok takmer každej zmluvy. Žalobca nie je oprávnený vydávať Usmernenie N3/2007 v zmysle žiadneho právneho predpisu a teda ani nemôže ísť o dokument, ktorý môže žalobca jednostranne meniť v priebehu času podobne ako je tomu pri zákone alebo vyhláške. Žalobca nemal žiadne zmluvné oprávnenie na zmenu Usmernenia RO č. N3/2007 v aktualizácii č. 3 a v zmluve ani nebola dohodnutá zmena usmernenia podľa bodu 5.32 Zmluvy o NFP, t.j. k zmene Usmernenia RO č. N3/2007 nemohlo prísť bez súhlasu žalovaného.

15. Rozhodnutie súdu je arbitrárne, neodôvodnené a v zjavnom rozpore s ustanoveniami zákona, ktoré hovoria, že bez súhlasu zmluvnej strany nie je možné zmeniť obsah zmluvy. Navyše súd vôbec nedokázal vysvetliť, na základe čoho mohli byť stanovené limity a hlavne, či tieto limity boli stanovené „hospodárne“. Súd navyše v priamom rozpore s Programovým manuálom a Metodickým pokynom CKO č.13 vykladal ustanovenie bodu 5.32 Zmluvy o NFP a prirovnal Usmernenie RO č. N3/2007 k všeobecne záväznému predpisu, ktoré nadobúda právoplatnosť a účinnosť, a ktoré údajne jeho vyhotovením bez právneho (zákonného) rámca je priamo aplikovateľné na zmluvný vzťah bez súhlasu zmluvnej strany.

16. Ustanovenie bodu 5.32 Zmluvy o NFP je nutné vykladať v súlade s rešpektovaním zásad záväzkového práva, pričom toto ustanovenie obsahuje odkaz na konkrétnu aktualizáciu Usmernenia RO č. N3/2007, ktoré sa nemení počas zmluvného vzťahu, pretože zmluva neuvádza mechanizmus zmeny obsahu tohto usmernenia.

17. Žalobca navrhol rozsudok v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

18. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že námietky žalovaného voči použitiu Usmernenia N3/2007 sú nedôvodné. Žalovaný tvrdí, že na zmluvný vzťah by sa malo aplikovať výlučne Usmernenie N3/2007 v znení aktualizácie č. 3. Uvedené žalovaný odôvodňuje bodom 1.1.2.6 Programového manuálu pre OP ZaSI. Argumentácia žalovaného je zavádzajúca. Žalovaný odkazuje účelovo len na časť bodu 1.1.2.6 Programového manuálu. Žalovaný opomenul uviesť, že v ním citovanom bode 1.1.2.6 sa ďalej výslovne uvádza, že „Pre zohľadnenie špecifik dosiahnutia cieľov výzvy resp. konkrétneho národného/pilotného projektu, môže RO/SORO oprávnenosť výdavkov upraviť (napr. obmedziť, stanoviť limity výdavkov, bližšie špecifikovať)“. Vznik nároku na poskytnutie NFP podlieha okrem iného aj preukázaniu jeho oprávnenosti podľa Usmernenia N3/2007 v zmysle neskorších aktualizácií ako je výslovne uvedené v bode 5.32 Zmluvy o NFP. Ak by mala byť použitá len aktualizácia Usmernenia N3/2007 platného v čase vyhlásenia výzvy predchádzajúcej uzatvoreniu Zmluvy o NFP alebo v čase uzatvorenia Zmluvy o NFP, tak by priamo v bode 5.32 Zmluvy o NFP bolo uvedené konkrétne číslo aktualizácie Usmernenia N3/2007 a nie formulácia „v zmysle neskorších aktualizácií“. Zároveň z bodu 5.3. Zmluvy o NFP vyplýva, že pre žalovaného sú záväzné aj neskoršie aktualizácie Usmernenia N3/2007, nie iba tá, ktorá bola platná a účinná v čase vyhlásenia výzvy. Uvedené korešponduje s článkom 14 bod 1. písm. d) VZP, podľa ktorého výdavky sú oprávnené len vtedy, keď zodpovedajú cenám bežným na trhu v čase ich vzniku a v mieste ich vzniku. Záväznosť Usmernenia N3/2007 vyplýva aj z bodu 5.20 Zmluvy o NFP. Obdobným spôsobom ako Zmluva o NFP, resp. Usmernenie N3/2007 upravuje oprávnenosť výdavkov aj bod 4.2.1 Príručky pre prijímateľa, záväznej pre strany v zmysle úvodnej časti VZP na 4. strane Príručky pre prijímateľa, kde na 14. a 15. strane Príručky pre prijímateľa je uvedené: „Schválením výdavku v rozpočte projektu nevzniká prijímateľovi nárok na uhradenie výdavku v prípade, že v rámci realizácie projektu nepreukáže okrem reálnosti a oprávnenosti výdavku v súlade s ustanoveniami usmernenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007 - 2013 v zmysle neskorších aktualizácií, aj jeho nevyhnutosť, hospodárnosť a efektívnosť“. Tvrdenia žalovaného, že voči nemu bola záväzná len aktualizácia Usmernenia N3/2007 účinná v čase vyhlásenia výzvy, odporujú právnomu stavu veci. Pre vzťah založený Zmluvou o NFP boli záväzné aj neskoršie aktualizácie Usmernenia N3/2007.

19. K námietke premlčania žalobca uviedol, že k premlčaniu nároku žalobcu nedošlo. V zmysle čl. 10 ods. 6. VZP nárok na vrátenie NFP uplatnený v tomto konaní je splatný na základe doručenia žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov, a to do 50 dní odo dňa doručenia žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov žalovanému. Keďže v čase podania žaloby neuplynula štvorročná premlčacia doba od splatnosti uplatneného nároku, nedošlo ani k jeho premlčaniu.

20. Námietky žalovaného voči priznaniu nároku na náhradu trov konania žalobcovi sú len akousi snahou žalovaného o zbavenie sa procesnej zodpovednosti za výsledok sporu a s tým spojenú povinnosť znášať náhradu trov konania. Žalovaný si ale musí byť vedomý, že v prípade neúspechu v konaní musí znášať trov konania protistrany.

21. V následných vyjadreniach sporové strany zotrvali na svojich predchádzajúcich stanoviskách.

22. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

23. V odvolacom konaní bol preskúmaný len výrok napadnutého rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu vyhovie a súvisiaci výrok o trovách konania, a preto výrok rozsudku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, ktorý výrok napadnutý nebol, v odvolacom konaní preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť.

24. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie a neboli zistené žiadne vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe žalobcu vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2010).

25. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že strany sporu dňa 3.6.2010 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému zálohové platby vo výške 50.749,54 eur a 45.850,88 eur, spolu 96.600,42 eur. Žalobca listom zo dňa 13.2.2015, ktorý bol žalovanému doručený dňa 18.2.2015, vyzval žalovaného na vrátenie časti finančných prostriedkov vo výške 26.240,81 eur z dôvodu ich neoprávneného vyplatenia na základe vykonaných administratívnych kontrol. Žalovaný tieto finančné prostriedky nevrátil.

26. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, pomoc a podpora sa poskytuje prijímateľovi na základe zmluvy uzavretej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

27. Podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, účastníci môžu uzavrieť aj takú zmluvu, ktorá nie je upravená ako typ zmluvy. Ak však účastníci dostatočne neurčia predmet svojich záväzkov, zmluva nie je uzavretá.

28. Pri vyššie uvedenom skutkovom a právnom závere súdu prvej inštancie, ktorý viedol k priznaniu peňažnej sumy 26.240,81 eur s príslušenstvom prvým výrokom napadnutého rozsudku, námietka (ne)aplikácie a interpretácie Zmluvy podľa výkladových pravidiel stanovených v § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka vo vzťahu k článku 5 bod 5.32 Zmluvy, nebola relevantná. Odvolací súd uvádza, že znenie článku 5 bod 5.32 nevyvoláva žalovaným tvrdenú nejasnosť s potrebou výkladu za použitia princípu contra proferentem, ktorý vo všeobecnosti znamená, že prejav vôle, ktorý obsahuje výraz pripúšťajúci rôzny výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na ťarchu strany, ktorá ako prvá (v zmluve) tento pojem použila, resp. na ťarchu tej strany, ktorá trvala na jeho zahrnutí do obsahu zmluvy. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie, že požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho Usmernenia (RO č. N3/2007), je založená dohodou zmluvných (sporových) strán, čo nepochybne vyplýva z obsahu článku 5 bod 5.32 Zmluvy. V tomto smere odvolací súd zvyrazňuje i čl. 5 bod 5.3 Zmluvy, podľa ktorého sa strany dohodli, že v prípade každej zmeny právnej úpravy a dokumentov, na ktoré Zmluva odkazuje platí, že právne vzťahy vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa spravujú ich účinným znením; vznik právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred nadobudnutím účinnosti zmeny sa však posudzujú podľa doterajšieho znenia, ak nebude ustanovené inak. Potom je podľa odvolacieho

súdu správne konštatovanie okresného súdu, ktorý uviedol, že „...bolo žiadúce, aby oprávnenosť výdavkov, na ktoré žalovaný prostriedky príspevku v danom čase použil, preukazoval žalovaný podľa aktuálnej zmluvnej úpravy reflektujúcej vývoj na trhu vrátane vývoja cien v priebehu trvania zmluvného vzťahu. ...požiadavka preukazovania oprávnenosti výdavkov vynaložených v konkrétnom čase vždy podľa aktuálneho Usmernenia je založená dohodou zmluvných strán, čo jednoznačne z obsahu článku 5 bod 5.3.2 Zmluvy nepochybne vyplýva. S vedomím o takomto obsahu Zmluvy strany do zmluvného vzťahu vstupovali“.

29. Odvolací súd súhlasí i s takým právnym posúdením veci okresným súdom, z ktorého vyplýva, že ust. § 269 ods. 3 Obchodného zákonníka na daný právny vzťah strán vôbec nedopadá. Z dokazovania je zrejmé, že strany Zmluvu uzavreli 3.6.2010 a riadili sa ňou, teda boli uzročené s jej obsahom, vrátane čl. 5 bod 5.32, podľa ktorého „Schválením výdavku v rozpočte projektu nevzniká prijímateľovi automaticky nárok na uhradenie výdavku, ak nepreukáže oprávnenosť výdavku v zmysle Usmernenia RO č. N3/2007 k oprávnenosti výdavkov pre programové obdobie 2007 - 2013 v zmysle neskorších aktualizácií“. V prípade § 269 ods. 3 Obchodného zákonníka ide o kogentné ustanovenie (§ 263 ods. 1 Obchodného zákonníka), ktoré umožňuje, aby zmluva vznikla aj bez dohody o určitej časti zmluvy za predpokladu, že v zmluve sa strany dohodnú na spôsobe, akým sa určí chýbajúci obsah zmluvy. Dohoda sa môže týkať tak podstatných, ako aj nepodstatných náležitostí zmluvy. Z obsahu zmluvy musí byť zrejmé, ktoré chýbajúce náležitosti sa musia určiť a akým spôsobom. V danom prípade však došlo k uzavretiu zmluvy 3.6.2010 primárne podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako inominatej, ktorej charakteristickým znakom je, že nie je upravená ako typ zmluvy, pričom musí byť dostatočne určený predmet záväzkov strán a k tomu aj, podľa obsahu zmluvy tak ako ju správne zistil v dokazovaní súd prvej inštancie, došlo, a to bez výslovnej dohody o nahradení určitej časti zmluvy dohodou strán v zmysle § 269 ods. 3 Obchodného zákonníka. S takouto dohodou nemožno zamieňať jednotlivé dojednania v Zmluve, odkazujúce na existujúce prílohy, doplnky, usmernenia, všeobecné podmienky, ktoré sa stávajú súčasťou zmluvy jej uzavretím, pričom nie je vylúčené dohodnúť aj ich aktualizácie v priebehu zmluvného vzťahu (čo je aj v súkromnej sfére obvyklé napr. vo vzťahu k výške úrokov, poplatkov, ceny nájomného v závislosti od inflácie a pod.). Zo Zmluvy a dokazovania v spore vyplýva, že žalovaný súhlasil s takto nastavenými podmienkami zmluvy, vrátane podmienok a kritérií posudzovania oprávnenosti výdavkov vynaložených v rámci projektu, pričom súd prvej inštancie správne zhodnotil a zvýraznil zmiešaný typ zmluvného záväzkového vzťahu strán ako súkromnoprávneho s prvkami práva verejného, cez aplikovanú úpravu poskytovania nenávratných finančných príspevkov v rámci pomoci a podpory poskytovanej z fondov Európskej únie. Keďže v danom prípade nejde o výlučne súkromnoprávny charakter záväzkového vzťahu strán, založeného Zmluvou podľa úpravy v Obchodnom zákonníku, ale aj s prvkami verejného práva, neboli dôvodné námietky odvolateľa ohľadom neprípustnosti podľa neho jednostranného až svojvoľného posudzovania a rozhodovania o (ne)oprávnenosti výdavkov projektu žalobcom ako poskytovateľom. Relevantné teda je, že žalovaný ako žiadateľ o nenávratný finančný príspevok s takto nastavenými podmienkami oprávnenosti výdavkov a spôsobu ich posudzovania po formálnej i obsahovej stránke primárne poskytovateľom a výslovne s podmienkou jeho rozhodnutia o oprávnenosti výdavkov, uzavretím zmluvy súhlasil. Preto z tých dôvodov ako dostatočne a správne vyjadril okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, niet relevantného právneho dôvodu na ingerenciu súdu v danom spore do stranami zmluvne nastavených podmienok, len za preukázaného splnenia ktorých dochádza k premene vopred vyplatenej zálohovej finančnej sumy na zúčtovaný nenávratný finančný príspevok.

30. Žalovaný v odvolaní namietal, že s ohľadom na Metodický pokyn CKO č. 13 zo dňa 30.9.2011, ako aj usmernenie RO N3/2007, nie je možné zistiť, prečo práve žalobcom určené limity výdavkov sú údajne hospodárne. Čo sa týka sporného bodu 5.3, usmernenie nie je všeobecný právny predpis a teda sa nemôže meniť bez súhlasu zmluvnej strany a nemôže sa ani prirovnávať k zákonu alebo vyhláške, ide iba o formu VZP. Odvolací súd v tomto odkazuje na bod 2. úvodu Metodického pokynu, v ktorom sa uvádza: „Účelom metodického pokynu je poskytnúť prehľad zásad, nástrojov a postupov pri posudzovaní dvoch aspektov posudzovania oprávnenosti výdavkov - hospodárnosti a efektívnosti výdavkov, čím však nie je dotknutá povinnosť riadiacich orgánov overovať zachovania účinnosti využitia oprávnených výdavkov projektu.“ Žalobca nepostupoval v rozpore s týmto Metodickým pokynom. Žalobca posudzoval oprávnenosť výdavkov podľa aktuálneho usmernenia, na čo ho oprávňovala Zmluva o NFP. Z tohto dôvodu argumentácia žalovaného nie je dôvodná.

31. Žalovaný ďalej namietal premlčanie nároku žalobcu. Pokiaľ ide o počiatok plynutia 4-ročnej premlčacej lehoty, je potrebné vychádzať zo zmluvy a jej príloh. Žalobca bol oprávnený vykonať kontrolu uplatnených výdavkov, pričom po vykonaní kontroly zistil, že časť uplatnených výdavkov žalovaným je nedôvodná, preto vyzval žalovaného na ich vrátenie výzvou zo dňa 13.2.2015 doručenou žalovanému dňa 18.2.2015. Na jej vrátenie bol žalovaný povinný v lehote 50 dní, t.j. do 9.4.2015. Premlčacia lehota začala plynúť od 10.4.2015 a uplynula by 10.4.2019. Žalobca podal žalobu na upomínací Okresný súd Banská Bystrica dňa 8.4.2019, teda v rámci 4-ročnej premlčacej lehoty. Nárok žalobcu preto nie je premlčaný.

32. Žalovaný poukazoval na viaceré rozsudky okresných a krajských súdov, podľa neho v obdobných veciach. Tieto rozhodnutia sa však priamo prejednávanej veci netýkajú a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle Čl. 2 ods. 3 základných princípov CSP, preto na tieto rozhodnutia odvolací súd neprihliadal.

33. Odvolací súd záverom poukazuje na to, že právo na súdnu ochranu nie je právom na úspech v súdnom konaní a toto právo preto nezahŕňa nárok na zamietnutie žaloby na základe procesnej obrany žalovaného účastníka (sporovej strany). Toto základné právo nezahŕňa ani právo na to, aby všeobecné sudy v civilných konaniach v celom rozsahu rešpektovali a uznávali procesné úkony každého z účastníkov bez zreteľa na ich povahu, dôsledky a vzťah k predmetu konania (pozri II. ÚS 37/2001).

34. Obsah Zmluvy medzi sporovými stranami v pre vec podstatných častiach podrobne podľa výsledkov vykonaného dokazovania zdôvodnil súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku a vysporiadal sa i so všetkými relevantnými námietkami žalovaného, ktoré boli v tomto smere uvádzané aj v jeho odvolaní. Súd prvej inštancie bol pri tomto zdôvodnení svojho rozhodnutia vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku, koherentný, t.j. jeho rozhodnutie bolo konzistentné a jeho argumenty vo vzťahu ku vykonanému dokazovaniu, jeho zhodnoteniu, vyvodeným skutkovým zisteniam, záverom a právnomu posúdeniu veci, podporili záver o dôvodnosti žalobou uplatneného nároku žalobcu. Právne závery súdu prvej inštancie pritom korešpondovali so skutkovými zisteniami v konaní. Odvolací súd i na tomto mieste zdôrazňuje, že o porušenie práva na spravodlivý proces z hľadiska takého nesprávneho procesného postupu súdu znemožňujúceho strane sporu uskutočňovanie jej procesných práv, nejde v prípade, ak súd nevyhovie návrhu sporovej strany (v danom prípade vykonanie určitých dôkazov, na určité hodnotenie dokazovania, na zamietnutie žaloby), ale postupuje v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Konajúci súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporovej strany, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho implikovať povinnosť súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaním a predstavami sporovej strany, ale musí spĺňať limity zákonného rozhodnutia (§ 220 ods. 1 až 4 CSP), čo v danom prípade splnené bolo.

35. Vo vzťahu k napadnutému výroku o trovách konania žalovaný namietal nárok žalobcu na náhradu trov právneho zastúpenia z dôvodu, že žalobca ako štátna inštitúcia disponuje zamestnancami, ktorý majú právnické vzdelanie, preto z jeho strany neexistoval dôvod na zastúpenie advokátom, resp. nárok na trovy konania za toto zastúpenie. Odvolací súd sa s týmto tvrdením žalovaného nestotožňuje. Civilný sporový poriadok a ani žiadny iný predpis neupravujú skutočnosť, že v prípade, ak by sa strana konania, ktorá je orgánom verejnej správy dala v konaní zastúpiť právnym zástupcom, stratí nárok na náhradu trov konania, a to bez ohľadu na to, či takýto orgán disponuje zamestnancami s právnickým vzdelaním. V zmysle uvedeného neexistuje dôvod, pre ktorý by žalobcovi nemal vzniknúť nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. „Účelom náhrady trov konania je kompenzácia výdavkov účastníkovi konania, ktoré musel vynaložiť v dôsledku protiprávneho konania, na účelné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V súlade s tým je zákonná úprava náhrady trov konania založená na zásade úspechu v konaní, nie na zásade zásluhovosti. Úspešný je vo veci ten účastník konania, ktorého meritórnemu návrhu bolo vyhovené (mal vo veci plný úspech). Zo žiadnych ustanovení Ústavy SR ani Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodit' záver, že by účastníkovi konania (konkrétne v prerokúvanej veci právnickej osobe súkromného práva), ktorý má zamestnancov s právnickým vzdelaním a napriek tomu si zvolí zástupcu z radov advokátov, nemala byť priznaná náhrada trov konania. Trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom, by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa

nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne“ (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.8.2016 sp. zn. I. ÚS 264/2016).

36. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

37. Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 26.240,81 eur s 9,05 %-ným úrokom z omeškania od 29.11.2016 do zaplatenia, vrátane paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur v zmysle § 1 ods. 2 nariadenia vlády č. 21/2013 Z.z. a § 2 tohto vládneho nariadenia. So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, ako aj vo výroku o trovách konania, ako vecne správny potvrdil.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustne proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).